

Roll No. ....

Total Pages : 8

451/MH

C-2050

REGIONAL SECURITY & COOPERATION

Paper-II (i)

Semester-VI

Time Allowed : 2 Hours] [Maximum Marks : 64

Note : Attempt any **four** questions. All questions carry equal marks.

1. How the concept of 'Region' played a significant role during the cold war period international politics? Discuss.
2. Write a detailed note on the role and significance of Military Alliances during twentieth century.

3. Critically examine the role and functioning of North Atlantic Treaty Organization (NATO) during the Cold War period.
4. Write a detailed note on the origin, functioning and significance of Gulf Cooperation Council (GCC) in the post-cold war period.
5. Write a detailed note on the objectives of Association of South-East Asian Nations (ASEAN) while evaluating its significance during the Cold War period.
6. What is the significance of Shanghai Cooperation Organization (SCO) in maintain the regional balance of power between Russia and China? Comment.
7. How BIMSTEC is significant for India in the context of regional, strategic and economic interests? Give your views.

8. Write a detailed note on the challenges and problems of South Asian Association for Regional Cooperation (SAARC).
9. Write short notes on the following :
  1. Regional Cooperation.
  2. Regional Security Complex.
  3. Regional Security.
  4. Name the founder members of NATO.
  5. Name the member countries of GCC.
  6. Which year and place SAARC Charter was signed?
  7. What are the major areas of cooperation in SAARC?

8. Name the member countries of ASEAN.
9. What was Shanghai Five?
10. Name the member countries of BIMSTEC.
11. What are the objectives of SAARC?
12. What are the objectives of NATO?

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

1. ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ 'ਇਲਾਕਾ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ ਸੈਨਿਕ ਸੰਧੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
3. ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਾਰਥ ਐਟਲਾਂਟਿਕ ਸੰਧੀ ਸੰਸਥਾ (NATO) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੋ।

4. ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਕੌਂਸਲ (GCC) ਦੀ ਉਤਪਤੀ, ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸਾਊਥ-ਈਸਟ ਏਸ਼ੀਅਨ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ (ASEAN) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ, ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰਖਣ ਵਿਚ ਸੰਘਾਈ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸੰਸਥਾ (SCO) ਦੀ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ?
7. ਖੇਤਰੀ, ਕਾਰਜ-ਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਲਈ BIMSTEC ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ?

8. ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਰੀਜ਼ਨਲ ਕੋਆਪਰੇਸ਼ਨ (SAARC) ਦੀਆਂ ਚਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
1. ਖੇਤਰੀ ਸਹਿਯੋਗ।
  2. ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਲੈਕਸ।
  3. ਖੇਤਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ।
  4. NATO ਦੇ ਮੋਢੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ।
  5. GCC ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ।
  6. ਕਿਸ ਸਾਲ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਾਰਕ (SAARC) ਚਾਰਟਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ?

7. ਸਾਰਕ (SAARC) ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
8. ASEAN ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
9. ਸ਼ੰਘਾਈ ਫਾਈਵ ਕੀ ਸੀ?
10. BIMSTEC ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
11. ਸਾਰਕ (SAARC) ਦੇ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ?
12. NATO ਦੇ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ?